

ΥΠ 1651

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Σταμάτιος ΠΟΥΛΗΣ

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας

Πληροφορίες: Ε. Λάμπρου
Τηλέφωνο: (+30) 213 1309 736

Αρ. Πρωτ. ΓΕΕ: Φ17/359

Αρ. Διεκπ.: 33

Αθήνα, 22.07.2025

- ΠΡΟΣ:** 1. Αξιότιμο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών
κ. Κυριάκο Πιεράκακη
- ✓ 2. Αξιότιμη Υπουργό Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης
κ. Νίκη Κεραμέως

Θέμα: «Αποστολή Πρακτικών της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου»

Σχετ.: Το με αριθμ. πρωτ. 121026 /08/07/2025 έγγραφό σας.

Σας διαβιβάζουμε αντίγραφο Πρακτικών της 3ης Ειδικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 21ης Ιουλίου 2025, στα οποία περιέχεται γνώμη αυτής σχετικά με το σχέδιο διάταξης με θέμα «Ρυθμίσεις για τη Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων- Τροποποίηση παρ.3 άρθρου 38 του ν.3863/2010 (Α'115), παρ.4 άρθρου 11 του ν.3865/2010, παρ.11 άρθρου 44 του ν.3986/2011 (Α'152), παρ.14 άρθρου 2 του ν.4002/2011 (Α'180) και της παρ.13 του άρθρου 44 του ν.3986/2011 περί της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης ».

Με εντολή του Γενικού Επιτρόπου,

MARIA PROVETZA

22/07/2025 14:54

Μαρία Προβέτζα

Προϊσταμένη Τμήματος

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**ΠΡΑΚΤΙΚΑ**

**ΤΗΣ 3^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 21^{ης} ΙΟΥΛΙΟΥ 2025
(Γ' ΘΕΡΙΝΟ ΤΜΗΜΑ)**

ΜΕΛΗ: Σωτηρία Ντούνη, Πρόεδρος, Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Αντιπρόεδρος, Κωνσταντίνος Κρέπης, Νεκταρία Δουλιανάκη, Νικολέτα Ρένεση, Νικόλαος Βόγκας και Χρυσούλα Μιχαλάκη, Σύμβουλοι, που αποτελούν την Ολομέλεια κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, η οποία συγκροτήθηκε σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 18 του ν. 4820/2021.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Ιωάννης Κάρκαλης, Αντεπίτροπος Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Σταυρούλα Τσάλα, Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Υπηρεσία.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ**Η ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗ****«Άρθρο 1**

Ρυθμίσεις για την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115), παρ. 4 άρθρου 11 του ν. 3865/2010, παρ. 11 άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), παρ. 14 άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180) και της παρ. 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 περί της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115), περί Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.), προστίθεται περίπτωση στ. ως εξής: «στ. Στις περιπτώσεις χορήγησης προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου, για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης, που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 3865/2020 (Α' 120), περί της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.) στις συντάξεις Δημοσίου, προστίθεται περίπτωση δ. ως εξής:

«δ. Στις περιπτώσεις χορήγησης προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω

αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου, για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

3. Στην παρ. 11 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152) και στην παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180), περί της παρακράτησης επιπλέον εισφοράς στις συντάξεις συνταξιούχων που δεν έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έτος της ηλικίας, προστίθεται περίπτωση ζ. ως εξής:

«ζ. Στις περιπτώσεις χορήγησης προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου, για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

4. Στην παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί της ειδικής εισφοράς συνταξιούχων επικουρικής ασφάλισης, προστίθεται περίπτωση ι. ως εξής:

«ι. Στις περιπτώσεις προσαύξησης ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής.»

5. Το παρόν καταλαμβάνει αιτήσεις χορήγησης προσαύξησης σύμφωνα με την παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), που έχουν υποβληθεί από την 13η.5.2016 και εφεξής.»

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ»

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ιωάννης Κάρκαλης διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

«1. Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος προς γνωμοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2, 98 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος καθώς και αυτές των άρθρων 10 παρ. 1 και 36 περ. β' του ν. 4820/2021 «Οργανικός

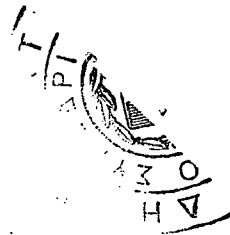
Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 130), σχέδιο άρθρου με τίτλο «Ρυθμίσεις για την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων- Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115), παρ. 4 άρθρου 11 του ν. 3865/2010, παρ. 11 άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), παρ. 14 άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180) και της παρ. 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 περί της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης», το οποίο απεστάλη με το ΥΠ 1494/14.7.2025 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εκθέτουμε δε τα ακόλουθα:

2. Οι υπό γνωμοδότηση διατάξεις, αφορώσες στον προσδιορισμό του ύψους των καταβαλλομένων από το Δημόσιο συντάξεων, εισάγονται παραδεκτώς ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος (άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος), απαραδέκτως δε αυτές περί της ειδικής εισφοράς των συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης.

3. Στο πλαίσιο της μετά το 2010 οικονομικής κρίσης και της προσπάθειας μείωσης των δημοσίων δαπανών επιβλήθηκαν, κατά το στάδιο εκτελέσεως (ήτοι μετά τον κανονισμό) των συντάξεων, διάφορες ποσοστιαίες σε αυτές (συντάξεις) περικοπές. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και αυτή της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (εφεξής ΕΑΣ), η οποία θεσπίσθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 11 του ν. 3865/2010 και 44 παρ. 10 και 11 του ν. 3986/2011, όπως ισχύουν (επί της συνταγματικότητας των εν λόγω διατάξεων, βλ. αποφάσεις 244/2017, 504/2021 και 1477/2021 της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου). Δοθέντος ότι οι της ΕΑΣ περικοπές δεν διενεργούνται κατά κλιμάκια, όπως αντιστοίχως στο φόρο εισοδήματος, αλλά στο σύνολο του εκάστοτε προκύπτοντος και καταβαλλομένου ποσού συντάξεως, συντρέχει σε ικανές περιπτώσεις το ενδεχόμενο μικρές αυξήσεις επί της συντάξεως να συνεπάγονται δυσανάλογη αύξηση της παρακρατήσεως, αφού δια της αλλαγής του κλιμακίου αυξάνεται αντιστοίχως και ο συντελεστής της ΕΑΣ επί του συνόλου της συντάξεως, με αποτέλεσμα ο συνταξιούχος να λαμβάνει τελικώς μειωμένο ποσό συντάξεως.

4. Εν προκειμένω, οι υπό γνωμοδότηση διατάξεις αποβλέπουν στην αποφυγή αυτού του ενδεχόμενου στις περιπτώσεις που αυξάνεται η σύνταξη, ένεκα αξιοποιήσεως από τον συνταξιούχο του επιπλέον χρόνου ασφαλίσεως που παρείχε μετά τη συνταξιοδότησή του, διαλαμβάνοντας ότι η εκ του λόγου αυτού προσαύξηση της συντάξεως δεν προσμετράται στο ποσό της αρχικής συντάξεως για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακρατήσεως της ΕΑΣ. Τούτων δοθέντων, οι υπό γνωμοδότηση διατάξεις είναι εύλογες, πρόσφορες δε εις το να μην αποτρέπεται ή να αποκρύπτεται - δια της ανασφάλιστης εργασίας - η απασχόληση των συνταξιούχων.

5. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω προτείνουμε όπως η Ολομέλεια του Σώματος γνωμοδοτήσει θετικώς επί των ρυθμίσεων του εισαγομένου, συνταξιοδοτικού περιεχομένου, άρθρου.»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο Σύμβουλος Κωνσταντίνος Κρέπης, που ορίστηκε από την Πρόεδρο εισηγητής, αναφέρθηκε αναλυτικά στο περιεχόμενο των προτεινόμενων διατάξεων, με έμφαση στα σημαντικότερα ζητήματα που ανέκυψαν κατά την επεξεργασία τους.

Επακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών της Ολομέλειας, τα οποία ενέκριναν την κάτωθι γνωμοδότηση.

1. Με τις υπό γνωμοδότηση διατάξεις προτείνονται ρυθμίσεις που αφορούν: (i) την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, που προβλέπεται στα άρθρα 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115) και 11 του ν. 3865/2010 (Α' 120), (ii) την επιπλέον εισφορά των άρθρων 44 παρ. 11 του ν. 3986/2011 (Α' 152) και 2 παρ. 14 του ν. 4002/2011 (Α' 180) για τους συνταξιούχους που δεν έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έτος της ηλικίας τους και (iii) την ειδική εισφορά των συνταξιούχων επικουρικής ασφάλισης, που προβλέπεται στο άρθρο 44 παρ. 13 του ν. 3986/2011. Ειδικότερα, μέσω συμπλήρωσης των υφιστάμενων κατά περίπτωση διατάξεων, επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι η προσαύξηση της σύνταξης που λαμβάνουν οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι θα οδηγήσει σε πραγματική αύξηση του εισοδήματός τους και δεν θα συνεπάγεται αύξηση του συντελεστή της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) και της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΕΣΕΑ), με συνέπεια την κατ' ουσία μείωση του καταβαλλόμενου ποσού της απονεμηθείσας σύνταξης.

2. Υπενθυμίζεται ότι η ΕΑΣ, όπως τα ποσοστά της έχουν αναπροσαρμοστεί με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 και της παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, παρακρατείται μηνιαίως από τις κύριες συντάξεις ως εξής: α) Για συντάξεις από 1.400,01 ευρώ έως 1.700,00 ευρώ, ποσοστό 3%. β) Για συντάξεις από 1.700,01 ευρώ έως 2.000,00 ευρώ, ποσοστό 6%. γ) Για συντάξεις από 2.000,01 ευρώ έως 2.300,00 ευρώ, ποσοστό 7%. δ) Για συντάξεις από 2.300,01 ευρώ έως 2.600,00 ευρώ, ποσοστό 9%. ε) Για συντάξεις από 2.600,01 ευρώ έως 2.900,00 ευρώ, ποσοστό 10%. στ) Για συντάξεις από 2.900,01 ευρώ έως 3.200,00 ευρώ, ποσοστό 12%. ζ) Για συντάξεις από 3.200,01 ευρώ έως 3.500,00 ευρώ, ποσοστό 13%. η) Για συντάξεις από 3.500,01 ευρώ και άνω, ποσοστό 14%. Η δε επιπλέον μηνιαία εισφορά που παρακρατείται από τις κύριες συντάξεις των συνταξιούχων που δεν έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό της ηλικίας τους κλιμακώνεται ως ακολούθως: α) Για συντάξεις από 1.700,01 ευρώ έως 2.300,00 ευρώ, ποσοστό 6%. β) Για συντάξεις από 2.300,01 ευρώ έως 2.900,00 ευρώ, ποσοστό 8%. γ) Για συντάξεις από 2.900,01 ευρώ και άνω, ποσοστό 10%. Ήδη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 του ν. 5162/2024 (Α' 198), τα ως άνω όρια (κλιμάκια) κάθε κατηγορίας αυξάνονται κατ' έτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. α' της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.

4387/2016 (Α' 85), δηλαδή ανάλογα με το ποσοστό της ετήσιας αύξησης των συντάξεων.

3. Αντίστοιχα, η ΕΕΣΕΑ παρακρατείται μηνιαίως κατά την καταβολή της σύνταξης των συνταξιούχων των φορέων επικουρικής ασφάλισης ως εξής: α) Για συντάξεις από 300,01 ευρώ έως 350,00 ευρώ, ποσοστό 3%. β) Για συντάξεις από 350,01 ευρώ έως 400,00 ευρώ, ποσοστό 4%. γ) Για συντάξεις από 400,01 ευρώ έως 450,00 ευρώ, ποσοστό 5%. δ) Για συντάξεις από 450,01 ευρώ έως 500,00 ευρώ, ποσοστό 6%. ε) Για συντάξεις από 500,01 ευρώ έως 550,00 ευρώ, ποσοστό 7%. στ) Για συντάξεις από 550,01 ευρώ έως 600,00 ευρώ, ποσοστό 8%. ζ) Για συντάξεις από 600,01 ευρώ έως 650,00 ευρώ, ποσοστό 9%. η) Για συντάξεις από 650,01 ευρώ και άνω, ποσοστό 10%.

4. Υπενθυμίζεται, περαιτέρω, ότι στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 υπό τον τίτλο «Απασχόληση συνταξιούχων», όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 114 του ν. 5078/2023 (Α' 211), με έναρξη ισχύος την 1^η.1.2024, με την επιφύλαξη της παρ. 7, η οποία ισχύει αναδρομικά από την 13^η.5.2016 (βλ. άρθρο 195 παρ. 7 του τελευταίου νόμου), ορίζεται: «7. Ο χρόνος ασφάλισης που δημιουργείται από την απασχόληση συνταξιούχου αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης (κύριας ή και επικουρικής) και για τη χορήγηση συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής, κατόπιν αιτήσεως του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη διακοπή της απασχόλησης. Το ποσό της προσαύξησης για την κύρια σύνταξη υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28, και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου και τα οικονομικά αποτελέσματα της προσαύξησης εκκινούν από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα υποβολής της αίτησης προσαύξησης. Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση (...) 8. Για τους απασχολούμενους συνταξιούχους την 12^η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού, οποτεδήποτε και αν διανύθηκε, αξιοποιείται σύμφωνα με την παρ. 7 (...)».

5. Οι προτεινόμενες διατάξεις, με τις οποίες προστίθεται περίπτωση στ' στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου), περίπτωση δ' στην παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 3865/2010 (παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου), περίπτωση ζ' στην παρ. 11 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 και στην παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου) και, περαιτέρω, ορίζεται ότι η νέα ρύθμιση καταλαμβάνει αιτήσεις χορήγησης προσαύξησης που έχουν υποβληθεί από 13.5.2016 (επομένη της ημερομηνίας δημοσίευσης του ν. 4387/2016 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως) και εφεξής (παρ. 5 του προτεινόμενου άρθρου), ως εκ των συνεπειών τους όσον αφορά τις συντάξεις του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος των δημοσίων λειτουργών και

υπαλλήλων, υπόκεινται στην υποχρεωτική, από τα άρθρα 73 παρ. 2 και 98 παρ. 1 περίπτ. δ' του Συντάγματος, γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου.

6. Αντίθετα, η προτεινόμενη διάταξη με την οποία προστίθεται περίπτωση ι' στην παρ. 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (παρ. 4 του προτεινόμενου άρθρου), δεν υπόκειται στην υποχρεωτική, από το Σύνταγμα, γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, διότι αφορά αποκλειστικά σε επικουρικές συντάξεις και ουδόλως άπτεται των προϋποθέσεων θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή του ύψους των καταβαλλόμενων κύριων συντάξεων του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων. Περαιτέρω, ούτε με βάση τη διάταξη του άρθρου 56 παρ. 2 του ν. 4820/2021 (Α' 130) μπορεί να εισαχθεί παραδεκτώς για γνωμοδότηση η επίμαχη ρύθμιση, αφού με αυτήν δεν θεσπίζεται μείζων μεταρρύθμιση του συστήματος δημόσιας ασφάλισης (πρβλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 7^{ης} Ειδ. Συν. 22.11.2023, 4ης Ειδ. Συν. 13.11.2024). Επομένως, δεν συντρέχει νόμιμος λόγος που να δικαιολογεί τη διατύπωση γνώμης επί της ρύθμισης αυτής.

7. Όπως προκύπτει από την προσκομισθείσα αιτιολογική έκθεση, με τις παραδεκτώς εισαγόμενες για γνωμοδότηση διατάξεις (βλ. σκ. 5) αντιμετωπίζεται το ενδεχόμενο η αύξηση της σύνταξης λόγω αξιοποίησης επιπλέον χρόνου ασφάλισης που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο της απασχόλησης συνταξιούχων, σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, να οδηγήσει σε αύξηση του συντελεστή (ποσοστού) παρακράτησης της ΕΑΣ, εξαιτίας της αλλαγής του συνολικού ποσού της σύνταξης. Ειδικότερα, η αλλαγή κλιμακίου θα είχε ως αποτέλεσμα ο συνταξιούχος να λάβει τελικά μειωμένο ποσό σύνταξης σε σχέση με αυτό που λάμβανε πριν την προσαύξηση, στην περίπτωση που το άθροισμα των συντάξεων μαζί με την προσαύξηση οδηγεί είτε στην επιβολή για πρώτη φορά ΕΑΣ είτε στην εφαρμογή υψηλότερου συντελεστή (ποσοστού) αυτής. Στο πλαίσιο αυτό, με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι το ποσό της προσαύξησης των παρ. 7 και 8 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, η οποία υπολογίζεται αυτοτελώς, δεν προσμετράται στο ποσό της σύνταξης η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του συντελεστή (ποσοστού) παρακράτησης της ΕΑΣ. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι ο επιπλέον χρόνος ασφάλισης οδηγεί πράγματι σε αύξηση του εισοδήματος του απασχολούμενου συνταξιούχου.

8. Αναφορικά με την προκαλούμενη δημοσιονομική επιβάρυνση, από την ΑΠ: 4296/17.2.2025 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης προκύπτει ότι από την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων προκαλείται απώλεια εσόδων του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), στο οποίο αποδίδονται τα παρακρατούμενα ποσά, λόγω μη υπολογισμού ΕΑΣ στην προσαύξηση στην κύρια σύνταξη, όταν αυτή οδηγεί σε μεταβολή του συντελεστή (ποσοστού) παρακράτησης. Αναφέρεται, επίσης, ότι η εκτίμηση του ύψους του αντίστοιχου ποσού προϋποθέτει ανάλυση της κλάσης ασφαλιστικών εισφορών προς

το ΑΚΑΓΕ, του αριθμού των συνταξιούχων των οποίων το ποσό της σύνταξης βρίσκεται στο μεταίχμιο αλλαγής κλίμακας παρακράτησης της ΕΑΣ και της μελλοντικής προσαύξησης της σύνταξης των απασχολούμενων συνταξιούχων, η οποία συναρτάται, επίσης, από τον συνολικό επιπλέον χρόνο απασχόλησης. Συναφώς σημειώνεται ότι, όταν η μελλοντική προσαύξηση της σύνταξης δεν οδηγεί σε αύξηση του συντελεστή (ποσοστού) παρακράτησης της ΕΑΣ, η τελευταία υπολογίζεται κανονικά, οπότε η απώλεια των εσόδων του ΑΚΑΓΕ περιορίζεται και, ως εκ τούτου, η επίδραση της διάταξης στα έσοδα του ΑΚΑΓΕ δεν αναμένεται να είναι σημαντική. Με το ως άνω περιεχόμενο, η εν λόγω έκθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πληροί τις απαιτήσεις των άρθρων 75 παρ. 3 του Συντάγματος και 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014, αφού δεν υπάρχει ποσοτικοποίηση της απώλειας των εσόδων του ΑΚΑΓΕ, έστω κατ' εκτίμηση, ούτε αναφέρεται ο αριθμός των εκκρεμών (από 13.5.2016 και εφεξής) αιτήσεων χορήγησης προσαύξησης στη σύνταξη και οι χρόνοι απασχόλησης που επιδιώκεται να αξιοποιηθούν από τους αιτούντες.

9. Συναφώς επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 73 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο του Συντάγματος, τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια απαιτείται να είναι ειδικά, ενώ δεν επιτρέπεται κατ' αρχήν η παρείσφρηση συνταξιοδοτικών διατάξεων σε μη ειδικό νόμο, ήτοι σε νόμο που αποσκοπεί στη ρύθμιση άλλων θεμάτων, μη συνταξιοδοτικών. Στην επιταγή αυτή του Συντάγματος συμμορφώνεται ο νομοθέτης και όταν οι θεσπιζόμενες συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις αφενός ενταχθούν σε ιδιαίτερο κεφάλαιο νομοσχεδίου περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, αφετέρου, στον τίτλο του νομοθετήματος αυτού, γίνει ειδική αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει (ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 5ης Ειδ. Συν. 12.12.2022, 4ης Ειδ. Συν. 13.11.2024). Συνακόλουθα, πρέπει το νομοθέτημα, εντός του οποίου θα περιληφθούν οι υπό γνωμοδότηση διατάξεις, να συμμορφώνεται με τις ως άνω απαιτήσεις.

10. Οι προτεινόμενες διατάξεις, με το περιεχόμενο που προαναφέρθηκε, παρίστανται εύλογες και δικαιολογημένες, καθόσον διασφαλίζουν - λαμβανομένου υπόψη ότι η ΕΑΣ επιβάλλεται στο σύνολο της σύνταξης - ότι η προσαύξηση της σύνταξης που λαμβάνουν οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι θα οδηγεί σε πραγματική αύξηση του εισοδήματός τους και πάντως αποτρέπουν το ενδεχόμενο, σε κάποιες οριακές περιπτώσεις, να καταβληθεί, μετά τη χορήγηση της προσαύξησης, μειωμένο ποσό σύνταξης. Περαιτέρω, δικαιολογημένη παρίσταται και η αναδρομικότητα της ρύθμισης (από 13.5.2016 και εφεξής), δεδομένης «της έναρξης λειτουργίας του λογισμικού υπολογισμού και απόδοσης του επιπλέον ποσού σύνταξης εντός του 2025», όπως ρητά αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση.

11. Κατά τα λοιπά και όσον αφορά τη διατύπωση των υπό γνωμοδότηση διατάξεων, επισημαίνεται ότι η επιλογή του όρου «συντελεστής παρακράτησης» δεν τελεί σε αρμονία με τις ρυθμίσεις που συμπληρώνονται (άρθρα 38 ν. 3863/2010, 11 ν. 3865/2010, 44 ν. 3986/2011 και 2 ν. 4002/2011), στις οποίες γίνεται χρήση του αντίστοιχου όρου «ποσοστό» [παρακράτησης]. Επίσης, ενώ στην αιτιολογική

έκθεση αναφέρεται, επί λέξει, ότι «με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η προσαύξηση συμπεριλαμβάνεται στα ποσά που συγκροτούν τη συνολικά καταβαλλόμενη σύνταξη επί της οποίας επιβάλλεται η παρακράτηση ΕΑΣ», τούτο δεν αποτυπώνεται ρητά στο κείμενο των υπό γνωμοδότηση διατάξεων, όπου απλώς αναφέρεται ότι «για τον προσδιορισμό του συντελεστή παρακράτησης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της σύνταξης, που εκάστοτε λαμβάνει ή δικαιούται να λάβει ο συνταξιούχος πριν τη χορήγηση της προσαύξησης αυτής». Ειδικότερα, από την τελευταία πρόβλεψη, σε συνδυασμό με όσα εκτίθενται στην αιτιολογική έκθεση, η οποία παρίσταται αναγκαία για την κατανόηση του τρόπου επιβολής της ΕΑΣ, προκύπτει ότι η προσαύξηση στην ήδη καταβαλλόμενη σύνταξη δεν λαμβάνεται υπόψη μόνον όσον αφορά τον προσδιορισμό του συντελεστή (ποσοστού) παρακράτησης, δηλαδή στην περίπτωση που το ποσό της σύνταξης, μαζί με την προσαύξηση, οδηγεί είτε το πρώτον στην επιβολή ΕΑΣ (οπότε αυτή δεν επιβάλλεται διότι χωρίς την προσαύξηση δεν υπάρχει υπέρβαση του πρώτου κλιμακίου), είτε σε αλλαγή κλιμακίου (οπότε η ΕΑΣ επιβάλλεται στο συνολικό ποσό της σύνταξης, συνυπολογιζομένης της προσαύξησης, αλλά με τον συντελεστή του κατώτερου κλιμακίου), ενώ στην περίπτωση που η χορήγηση της προσαύξησης δεν οδηγεί σε αλλαγή κλιμακίου, επιβάλλεται κανονικά ΕΑΣ στο σύνολο της σύνταξης, συνυπολογιζομένης και της προσαύξησης. Ενόψει των ανωτέρω, θα μπορούσε να εξεταστεί, από τα έχοντα τη νομοθετική πρωτοβουλία Υπουργεία, η εκδοχή βελτίωσης της διατύπωσης της προτεινόμενης ρύθμισης, σύμφωνα με τις ως άνω παρατηρήσεις, ώστε να αποφασηθί και να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να ανακύψουν παρερμηνείες όσον αφορά τον καθιερούμενο μηχανισμό επιβολής ΕΑΣ στην περίπτωση που υπάρχει προσαύξηση της σύνταξης λόγω αξιοποίησης χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από την Πρόεδρο, υπογράφεται από την ίδια και τη Γραμματέα.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΑΛΑ**

